

REDACTIE
JOKE KORVING

apr. 1993

Het dankbare werk tegen armoede

Indiase landarbeiders hebben in Gerard Oonk een vurig pleitbezorger. Zijn spreekbuis is de Landelijke India Werkgroep (LIW), waarvan hij medewerker is. Via de LIW brengt Oonk, bijgestaan door vrijwilligers, de nijpende situatie van India's armen bij het Nederlandse publiek onder de aandacht. Aan de politiek vraagt hij hun positie te verbeteren. Werkgarantie-programma's bieden mogelijkheden. Op het platteland van de Indiase deelstaat Maharashtra bestaat al vijftien jaar zo'n programma, ingesteld door de deelstaatregering. Het gaat om ongeschoolde arbeid, zoals bodembeheer, herbebossing en wegenaanleg. „Het is werk dat bijdraagt tot een beter milieu en de ontwikkeling van de landbouw”, zegt Oonk. Hij noemt nog een pluspunt. „Het verschil met andere projecten is dat het krijgen van werk voor de werklozen geen gunst is maar een recht”.

In India komen meer van dergelijke programma's. De Nederlandse overheid heeft inmiddels steun toegezegd. Tot tevredenheid van Gerard Oonk. Toch heeft hij, of beter gezegd LIW, nog een wens: „Maak landarbeiders de belangrijkste doelgroep van de Nederlandse en EG hulp aan India”. LIW bepleit dit sinds eind 1990 met de campagne 'Werk tegen armoede', die de steun heeft van onder meer FNV, Novib en de Nederlandse Missieraad. In het kader van de actie wordt zaterdag 17 april in Utrecht een manifestatie gehouden, waaraan politici, wetenschappers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties deelnemen.

Vangnet

De discussie beperkt zich die dag niet tot India. Immers, werk tegen armoede is voor andere ontwikkelingslanden van even groot belang. Een van de sprekers op de bijeenkomst is Hans Beerends, schrijver van het boek 'De Derde Wereld-

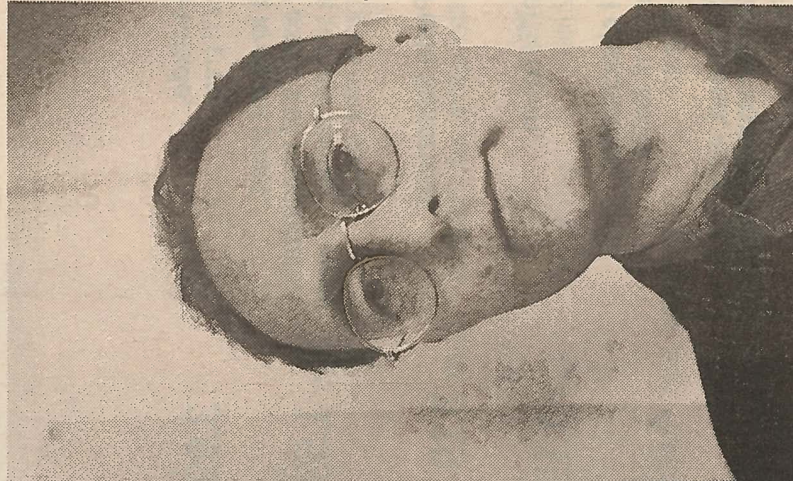

FOTO THEO BÖHMERS

Gerard Oonk: 'Werkgelegenheid is een soort vangnet voor de armen'.

beweging: geschiedenis en toekomst'. Daarin stelt hij onder meer dat iedere wereldburger recht heeft op werk en een inkomen. Volgens Beerends moet dit het belangrijkste uitgangspunt zijn voor het ontwikkelingsbeleid in de jaren negentien. Op de manifestatie licht hij zijn ideeën nader toe. Stafmedewerker Greetje Lubbi van Novib (de vroegere voorzitter van de Voedingsbond FNV) gaat over dit onderwerp in debat met Frans Weisglas, Tweede-Kamerlid voor de VVD. Gerard Oonk onderstreept de stelling

belang van het Indiase voorbeeld'. De onderzoekers bezochten een paar deelstaten en spraken met de overheden daar. Oonk: „Zij zijn teruggekomen met het verhaal dat er zeker mogelijkheden zijn. Er is wel veel voorwerk nodig. In een paar districten komen er nu wellicht proefprojecten om te kijken op welke manier er het beste vorm aan de programma's kan worden gegeven”.

Ondervoeding

Op verzoek van minister Pronk gaat er over enige tijd een ander team naar India. Oonk: „Die groep gaat vaststellen wat er precies moet gebeuren. Nederland hecht er veel belang aan om iets van de grond te krijgen. Aan andere landen die India steunen is gevraagd om mee te doen. Ook aan de EG, maar die reageerde erg afhoudend”.

In India zelf eisen organisaties het recht op werk op voor de landarbeiders. Volgens Gerard Oonk gaat het om bijna de helft van de plattelandsbevolking. „Veertig procent van deze mensen is echt landloos. Zij hebben zo'n vier tot zes maanden werk per jaar; het andere deel verdienen zij niets. Deze mensen komen in de knel. Er is geen acute hongersnood, maar ze verzwakken wel en zijn snel ziek. Het is niet zo dat mensen massaal doodgaan, maar ze zijn wel chronisch ondervoed”.

Voor deze landlozen, zoals Oonk ze noemt, zijn de programma's bedoeld. Daarbij gaat het om een combinatie van werk bieden en producten creëren, zegt hij. „Dat kan met allerlei projecten, zoals het verbeteren van land waardoor er meer kan worden geoogst. De opzet is om, in overleg met de bevolking, goede projecten uit te kiezen. Want de programma's mogen geen werkverschaffing worden in de negatieve zin van het woord. Dat moet echt voortkomen zien te worden”.

Voor meer informatie: 030-321340.

van Beerends. „Werkgelegenheid is een soort vangnet voor de armen. Tegelijkertijd is het een manier om het platteland economisch te ontwikkelen”. In India is dat al gebelegen. Minister Pronk van ontwikkelings samenwerking zag heil in de Indiase werkgarantie-programma's en stuurde begin vorig jaar onderzoekers naar het land. In het team zaten onder anderen de Indiase econoom Indira Hirway en haar Nederlandse collega dr. P. Terhal, auteurs van het boek 'Recht op werk: het